

פָנֹזֶלֶת צַדְקִיל

על שם סהרי"ץ זצוק"ל - גאון רבני תימן ותפוארטם

מעשי אבות סימן לבנים

המסורת המיוונית והհומיוונית בכל שטחיה היהודית. כדי שנדע מאחריו מי אנו עודם, וממי היו רבוותינו, נזכיר בקצרה שמות כמה מהחכמים תימן ואשונאים ואחרונים. מתקופת הגאנונים, מימי רב האיי גאנון, יש את רב קידיה אלוף בעניא, רב כלף, והאלוף השדר תנאל הדין. בתקופה מאוחרת יותר, רב סעדיה בן יעבן, רבי יעקב אלף פומי שאלוי שלח הרמב"ם את איגרת תימן, רבי אברהם בן שלמה מחבר פירושן על הנבאים, רבי חטרן שלמה, רבי יוסף בן פפת הלוי מחבר "ר"ש ירושלמי", רבי דוד בן שע' מחבר אלוגינו אלמגני, רבי ייחיא בן סעדיה בן אלחואס מחבר פירוש על הגמרא מסכת חולין, רבי יצחק בן נתאל מחבר פירוש על עשרה ספרים של הרמב"ם, רבי שלמה גבלי בזמן הרמב"ם, רבי שלמה בן שלום המלמד, רבי דוד בן עמרם בעל "מדרש המגול", בעל ספר חפץ האלהית, רבי פרוחה בן מישוס, רבי נתאל בן ישעה בעל "אור האפליה", רבי מנצור אלמבחן, רבי סעדיה בן דוד תעדי בעל "מדרש הבאו", רבי נזיר וכיריה הרופא מחבר שוני عشر ספרים, רבי סעדיה בן דוד עדני מחבר עשרים וחמשה ספרים, הסופר המובהק בדורו בוינה. מתקופת מרן השלחן עורך רבי יהיא בן סעדיה צאהרי בעל "צדקה לדרכך", רבי יוסף בן ישראל משטא, רבי שלום שבוי המפורסם, רבי סעדיה דרין מחבר פירוש השוב על הרמב"ם, רבי ישראל הכהן בעל "סגולת ישראל", פירוש נפלא על מדרש הגדול, רבי שלמה בן סעדיה, רבי ייחיא בשירין, רבי נזיר וכיריה, רבי שלמה עדרני בעל ספר הירואה, רבי נזיר וכיריה, רבי ייחיא צאלח), ומתקופת גאון עחנון מהורי"ץ (מוחחד ר' יהיא צאלח), רבי נזיר וכיריה בעל "שתיליזיטים", רבי יהיא צאלח, רבי ייחיא קורה בעל "טבריה", רבי יוסוף קארה, רבי צעדי, רבי ייחיא ערacky הכהן, רבי יוסף קארה, רבי חיימס קורה, רבי יהיא נזיר, רבי יהיא הכהן בעל שות"ת "חיה שלום", רבי שלום מזרחי עוזם וגדל מאהרוני, לנו, אנו ביהם בני נביהם אחריהם, יש לנו מעסינן ורוחני עצם וגדל מאהרוני, שמוביל אותנו עד היום, ובזכות זה אנו יכולים להמשך.

בעל שות"ת "חנן טוב", מהרי"ץ השני בעל "מקור חיים" ו"תוורת חכם", רבי שלום חבוש בעל "קרובן תורה" ו"שושנת המלך". ועוד כהנה וכנהנה חכמים מרובינו ואבותינו במשך כל הדורות. מי ראה זאת וממי שמע אלה? בודאי זוכותם עומדת לנו, אנו ביהם בני נביהם אחריהם, יש לנו מעסינן ורוחני עצם וגדל מאהרוני, עם ישראל מחולק לשנים עשר שבטים, ואנחנו גות תימן, לפי קבלת אבותינו, מתייחסים על שבט יהודה, יש לה ראיות. הגמרא בעיירובין (דף י"ג) אומרת שבין יהודה היו מಡוקרים בלשונות. כבר דוע בכל העולם, יהודוי תימן מימייקם בלשונם מaad, במבטאים בלשון הקודש, שני דומה לו, כי הוא המבטא האmittiy והמודוקים בתכלית, ויש הוכחות על כל פרט ופרט שהכל אמרת וצדך. לדוגמא, אנחנו רגילים לפסק בתרגום כמו שמאפסקים במקרא. אמונת נשאלת השאלה מדו"ע שסתורוגמים פסוק "כasher zot ha'at mashi'a" ו"galilim lo'mor" נכא דפקיד ה' ית משה", ביל הפסוק בתביר שבתיבת "כאשר"? אבל יש כאן דיקע עצום, כי אי אפשר להפסיק, מפני שהתרגומים של עות' כת' שבתיבת כאשר, הו"א "כמה", והתרגומים של תיבת "אשר" הו"א באות' ד' שבתיבת "דקפידי", לפיקד אי אפשר להפסיק אהורי תיבת "כמה", וגם לא באמצע תיבת "דקפידי" (כך קיבלתי מאאמנו ר' צ"ל). ואס נודוש ונחקרו נמצא עוד דיקונים רבים. אשרינו מה טוב חילקו שנטצא גואל למסורת הקדושה המוחזקת בידינו, וייה רצון שנזכה בקרוב לראות בגאולתינו, אל ה' ויאר לנו.

(המשך פג' פ"ז שלט"א שערץ בערך ג' וט"א דינוקווער ה'תשס"ז)

כל הקלותות ממס' 60-ו' במחיר חסר תקדים עד גמר המלאי.
המחיר לקלטה: 3 ש"ח.

נא לשמר על קורות
הגלוון, ולזקpid לולקו
לאחר התחלתה

יצאו לאור...

סדרה של 7 שיעורים
ע"ג תקליטורים בנושא הלכות טהרה
מפי הגאון ר' יצחק רצabi שליט"א.
המחיר לסת': 35 ש"ח.

ספר
פסקים מהרי"ץ
*
באנות משה

המחיר: במקום 30-ש"ח.
רק 26 ש"ח.

בעניין חסירות ויתירות בתורה ותיבת "זולות" שבפרשנות צו.

שטו עליהם חלוקם, מחמת קושי החישוב. עכ"פ מתברר שא"א לקבוע כלום בנוגע לחס"ז פרטיו, על פי המניין הכללי. וכבר בספר הקטן תולדות המבוא חלק א' הנזכר תגא דאויריתא דף ס"ג העורה ז' כתבתי אודות המבוא בחלק הדקדוק מהרי"ץ בראשת נון שהוכיחו צדקה מסותה דיין לכתבי ויהיו כל ימי נח, מכח מנין האותיות, שאין הכרה לומר שהוא והוא ז' וזה כיון שיש חילופים נוספים בין ספרים דיין לדיזהו. והוא עצמו הזכיר בתשובותיו פעולה צדיק שיש כמה חילופים בחסר ויתור בין ספרי תימן לספרי אשכני, אף שלא פורטם, וכדברינו לאתמי' لكمן ד"ה דוד. אלא ג' שיש הוכחות ברורות אחרות שוא"ז זה שאצלינו צריך להיות כאן: ובאופן כללי נראה שהשינויים במסורת תימן שהובאו ע"י הרה"ג עמרם קורח בסעדת תימן דף ק"ג ק"ד ק"ה בשם הספר המבווק כמה"ר יוסף שמן מרבני ע"ת צנעה, עליהם אין להסיף ומהם אין לגרועו. ועכ"פ כל זמן שאין לנו הוכחות ברורות ומוצקות בדאי איה מינותיהם וזרקוניותיהם סמכנה, ואחזקתייהו מוקמאנא. והנה במשך עשרות שנים מאז ועד היום, לא נשמע שמצוין מישחו איזו טעות בדבריו. אדרבה הבאים אחריו העתקו רישומו אישורה וכיימות, כגון שתראה במבוואה הרשי"ה לדברי שלום (על חלק הדקדוק) דף ז', ובUMBALA לספר כתור ארם צובה דף ז', ובספר מצות היום דף ל"ד ל"ה, ועוד. מלבד השינוי בשתי שיטות האחורונות של שירתם הם שאינו יודע למה לא צינורו, וכבר העורתי על כך בתגא דאויריתא דף ל"ג [ומתלמידיו של הרה"ג שמן יגיד הרש"ץ שהיה קרוב לעניין, נתברר כי היה מקודם ביד הרה"ג שמן רישימת השינויים על פי תיגאנן כת"י, והרע"מ קורח ביקש ממן אז לפרט פרטום בספרו, להשותם עם ספרי תורה. והשו שניותם, הרה"ש והרע"ק, עם ספר תורה כת"ק של מהרי"ץ, וכן עם הספר "הוזקן" וספר "שם" שהיו בביבה"ג, וכן לא בדקנו שוב כל הס"ת, רק לאמת כי השינויים שהיו בידו כן הם גם באלו הספרי תורה. וכן אמנים למצאו תואמים. ולעומתם נוסחת הדפוס (של שאר תיקון סופרים וקובאים הייעדו אז, דפוס ברדייטשוב). וכן בדקנו עוד נוסחת הדפוס בשני מקראות גדולות הדפוסים הישנים. ואמר ל' שמתוחילה שברוב הספרים וממעטם قولם אינו כן]:

"ועתה כתבו לכם..."

חובב שיש שניINI נושא בפרשנות מסעי ואמרת אליהם, שבდפוס מלא י"ד. עד שנתברר להם כי רק טעות היא שנפלה באוטו דפוס]. ובנזון דיין בפרט אודות תיבת חלות, כבר ברור שצ"ל מלא וא"ז גם על פי הספרים הישנים שלנו:

ודע כי עיקר הדבר שנמצאים חילופים בין נוסח תימן לנוסח שאור קהילות ישראל, נודע כבר מזמן ומקדם. פשיטה בתוקפת מהר"ץ קיינו של מהרי"ץ, כמתברר מדברי מהרי"ץ בחלק הדקדוק פרשת נח לגבי תיבת "זיהוי" כל ימי נח במקום ויהי. אלא אף עוד מוקדם לכן, מתוקפותו של מהרי"ג בשיריו, כדמותו ממנה שכותב מהרי"ץ בשמו בחלק הדקדוק בפרשנת תרומה לגבי תיבת תעשה המנורה חסר י"ד. [ועיין עוד שם פרשת תצוה לגבי תיבת אהרן חסר וא"ז, ובפרשנות עקב לגבי וירשו. ועל חילוקי רבתיה ועריא, עיין שם ריש פרשת צו לגבי מוקדה, ובפרשנות שופטים לגבי תמים תהיה]. ובתשבותיו פועלות צדיק חלק א' סימן ז' הוכיח שבתיגאנן יש שינויים מן הדפוס בחסר ויתור, כגון וניהו כל ימי נח. וגם סימן ז' דן על החליל במקום הנחת ריח פרשה בפרשנות צו. וגם במאצע דבריו ד"ה ומלבד כתוב, הא למה זה דומה "לכמה חסר ויתיר" שנמצאו בספרינו היפך מהדפוסים והיפך מספרי אשכני, שאם ימצא באחד מהם כנוסחת הדפוס או בספר אשכני שפושלן אותו ע"כ. ואחרי כן כשהגענו להנוסף האשכני ר' יעקב ספר הוסיף לפרש יתו, בספר אבן ספר חלק א' פרק ט"ו, אבל לא את כולם אלא את מקצתם, וזה לשונו, בספרינו היפך כמו שינויים בחסר ויתר, "כמו" מנsha, מענית, והיה, תעשה, חדשיכם, וכן בצורת שירתם הים ובאיזה סתוםות. וראייתי שככל ספריהם הקדומים כן הוא ע"כ. ומהר"ץ בועלות שלמה ריש פרשת פינחס הביא עטם על שאין כותבים הו"ז דשלום קטייעא. עד שבאו הרה"ש והרע"ק וכן לערדך רשימה כוללת ומסודרת. וקבעו בה מסורות וסיג' לתורה כפי המסורת תהיה נפשם בצרור החיים נצרכו. והיתה לעדת בני ישראל למשמרת. [וأنחנו אנחנו אחוריים והשלמוני את המלאכה גם לגבי מגילת אסתר, בספר בינה במקרא]:

תשובה פ"ז חגון ל' יצחק רצ'abi שליט"א

שאלת: ידוע ומפורסם שיש הבדל בחסודות ויתירות בס"ת נוסח כי מצא שיש שינוי נוסף (בדלקמן). ושאל מדוע אין כלל בראשית השנהים?

תשובה: א) לאחר העיון בתיגאנן כת"י קדום שהיה בביבה"ג של גאון עזינו מהרי"ץ זצוק"ל (הנקרא "ספר שם") לנלע"ד שהדבר פשוט בכוורתה כי אין שם מקום לשנות מהמקובל לכתחוב "חולות מצות" בפרשנות צו (ויקרא ז, י"ב)חולות מלאה בו"ז, כמו שמדובר נוהג גם בגין תפוצות ישראל. ותמהנה איך אפשר לבואו, כמו שמדובר "ספר תורה לפי מסורת תימן שתיבת חולות הנ"ז אינה חסירה וא"ז, פסול הו"ז, כי לפי הבדיקה נראה ברור שבכל ספרי תימן היא מלאה וא"ז כבשא רקיות ישראל, ולדברי האומר נ"ל נמצא שאין לנו כלל ס"ת לפי מסורת תימן. הא ודאי נכון: ואטולוא:

ברור אכן כי מה שנדף בכרת תורה ירושלים התרנוג'ה ולא וא"ז אין לסמוק עליו כלל, כיucha הספר הנ"ז בחסרון הגהה ניאודה הרואה לספר כזה, ודאי אם אזכיר שណאות חמורות כחלקי פסוקים ממש שנשמטו שם בפרשנת פינחס (לבריעת משפחת הבריעי) ומסעיה (אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לשיטם), ובפרשנות ויגש נדפס וקחת בו"ז שצ"ל קחת בלי וא"ז, ובפרשנת פינחס שכחו לצין פרשה סתוםה בפסוק בני יוסף למשפחותם (במדבר כ"ז, כ"ח). ומוחתם ונסחם (שם ל, ל"ג) נדפס בטעת מלא י"ז ונסחים. ועוד יש לי' טובא. ואני ציריך לומר שרבו שמות הטבעיות בניקוד ובטעמים. ובספר דברים לא צינו על הארץ哉' רבתיה, אשיך' ישראאל אל'ף רבתיה. וכבר העירו על הטיעות שם בפרשנת מקץ האסורים האסירים כתיב וקרי [ועא"פ שיש נסח כזה, אבל איינו ממש תימן האמתי, שברוב הספרים וממעט قولם אינו כן]:

שах"ז בפרשנה שם שהן חסירות וא"ז. גם מהפרשה כת"י של משפחת שועמי [שיצאה לאור בעצילים בשנות התש"ל] בא שם "פרשה" – תאג' שם בפרשנת אמר נרשם במסורה ב' חסר במקום ג' חסר, אין לקבוע מסורות,DOI לציין שבתיבה זה עצמה (ויקרא ב', ד') כתוב שם חולות, ד' חסר. והוא עצמו כתבה מלאה. והרי טענות מוכחת מיניה וביה. ומה שהמנחת שי צין כאן בפרשנת צו בשם הזזה"ק חلت מצח חסרים מלבד שאין זה מסכים לדברי מר עוזרא עומייסי גורו'ו שהרי במצות מודה שהוא מלא, בא"ה הכל אלצינו שבנעניני חסירות ויתירות אין סוכמכן על המדרשים ואפיilo התלמיד, וגם הזזה"ק מבואר גם פרט זה בתשי' הרדב"ז, ובקונטוריס תנא דאוריתא הארוכת בס"ד בטעמי הדבר ואכמ"ל. אחר זמן הראיו השואל פרשה כת"י שהיא חסירה וא"ז, והראיתי לו מיד שאותו ספר בלתי בקי, ועשה שוויות פשוטות, א"כ אין לסמוק עליו. ועיין בהסתממי לביאור לעומת המחברת על מחברת התיגאנן שם הבאתי בס"ד דברי מהריב"ז בתשובה שהתיגאנן עצמן פלי' אחדי בכמה דברים אפילו בהסדרות ויתירות ובחתימת תאג' ישן ראייה שהסopic הכותב אחריה הנוסח הרגיל שהכל כפי תיקון הספר של בן אשר היה במצרים זהה"ל, ואפשר שיטעו הטופרים:

ב) בעניין מנין האותיות שבתורה, הרבה המבוכה. בסוף מחברות התיגאנן גם בסוף התיגאנן כתוב שמנין "באמות" 400,900. בסופי החומרין נרשם 304,805. וכ"ב בספר משנת ר' יעקב (שור) פרק ד' שמנין אותם בעצמו. [ובזמנינו על ידי "המחשב" מצאו גם כן מספר זה]. קרוב לכך בספר מאמר הנפש להרמ"ע מפאנו ח"ג פ"ה עדות מר' משה בן יששכר שספר וشكل וכו' והן שלשים רבעה ומכחצה בקיורוב. אך בקובץ ש"ת כת"ס ירושלים תש"ל ג' דף קמ"ב רשותם של רב מניינו של רב סעדיה גאון חסר אחת, כי רס"ג כתוב שככל המניין בכל המקרא 320,464 [וחושב לצין שמנינו שם כל אותיות שבמקרא כל אחת בעפ"צ וירפו גם הכל ביחס ויצא להם 7,92,076, וזה קרוב מאד למניינו של רב סעדיה גאון חסר אחת, כי רס"ג כתוב שככל המניין בכל המקרא 92,077]. ובסוף קריית ספר חlek ב' להמארי כתוב הממו"ל ר"מ הכהן נהר, שמנין כל אותיות התורה לפי חשבונו של הרב המאייר יצא לו 301,591. ההבלים כל קר מולדים, ואלא בהכרח שא' אפשר לתולות זאת בשינוי חסירות ויתירות גרידא, אלא בהכרח

דור לדור יספר

לא פסיק
פומ'יה
מג'ירסא,
ותלמידים עמו
מעלות השחר ונע בוא
חרשתה. באפنو שלא יתכו כי
MASTER במחשך מעשי בתוככי קרטשי וקורסי, אדרנה צדיק הוא בכל דרכיו
וחסיד בכל מעשי.

הניחו העניין כחלים ללא פתרון ובצעריך עיון גדול, נשאו ונתקו עמו בתורה, ובגעסקי שליחותם, וכשהשלימו כל ענייניהם חזרו בשלום לארכעם. בהגעים אצלם, יוסיפו לו את כל המועאות אותם, חקר ודרש על כל מועאים ומובאים. וכך חאכרו בכל דבריהם אותו חכם אשר בארץ היה, הרגש כי רעה אהותם. אמר להם, אל תלעלו ממי דבר. הם גמגמו והתבישיו מלומר לו את האמת, אך הוא גור עלייהם. ועל כרחם ענו ואמרו לו ברתת ובכיע מה שאמר, תוך בקשת מוחילה רבה. אמר להם, תדעו לכם שהוא צודק. יהי שםם ויצא לכם ויחדרו עד מאי לאמר, רבינו פטיש החוק עמוד הימני, היתכן בדבר הזה, רחמנא לעלן, רחמנא לשובן. אמר להם, לא כמו שחשבתם. הודה להם יתברך כי חלילה לי' מעשות שום רשות, וכי הנני מכל אשמה ופשע. וכמו שאתם והכל רואים אותו יודעים בתהנתתי, כי אם בראת ה' כל הימים. רק בטבע הפיני מבטו ולמלה, יציר צוררי תמיד כמו שטן לעממי, וכל רע מגורה אותו. אך אני עמל ווורה ומתגבר עליו ונעוזו לילך בדרכיו ישר וכושר, על ידי עסוק תורהינו הקדושה שהיא תבלין שבראו לו הקב"ה:
(פתחן הספר "רפלאות פטורען")

מעשה ברב אחד גדול בתורה, מעוטר בכל מדה נכמה וביראת ה' טהורה, שמשמעותה היהת נודפת לשם ולתליה בכל קני הארץ ים וחוקם, שהוועץ פעם אחת לשלו מעת מתלמידיו לארץ אחרת בשליחות של מצוות.

כשהגיעו לשם, נתארחו אצל אחד מחכמי המקומות שם מאד לקראותם, בפרט בשמשו כי הם תלמידיו של אותו רב גדול ומפורסם. ויען ויאמר להם, מודה אני לך בשם יתברך כי אף שלא היה ביכלתי עד היום לבוא למחנה קדשכם אצל רבכם, ולהחות בווי פניו, לכל הפהות וכית' עתה לאות את תלמידיו. והם ענו לו, יש בידינו לשמחך יותר, כי הבנוו אתנו דמות צורת פניו של רבינו, והנה היא באמתחתתנו. אך בהציגם לו את העיר, נזהמו לראות כי נתרכמו פניו, ומוסתכל ט' כבלתי מאמין למראת עינו. ושאל אותם, הוווי אמונם צורת פניו בדיין, שהוא העיר איני מכבי וככמים ההם לא היו תחומות מעולמות כמו בזמנינו יגידו. אמרו לו, העזיר שצעריר אותו, אומן גדול ודיקון בעמדתו. ולא עוד אלא שעיזרו כשהוא ישב לנגן, הרוב עסק בתורתו, והעיזיר במלאתו. אך תימה מדוע ולמה תשאלנו על כהה. אמר לחם החכם, תשתכלו החט בעזיו, האם אכו כך הרבה נראת השם לו, אמת ויעיב, לא פחוט ולא יותר. אבל תמייתנו הולכת וגוברת מה זה ועל מה זה. אמר להם, גם בעני הדבר תמה, פלאה דעת מני, כי שבת לאל יתברך, אי יודיע ובקי בחכמת הפרעוץ על מתכוונת. ואינו מוצאת חן בעני, משחת מראהו, ולא יתכו כי זה הוא. אמרו לו, פרש דבריך. אמר להם, במחלוקת ואחר נשיקת עperf גרגלי, פנים כלו מעדים על עצם שהם פני ריש גודל, גאה וכענס, לסתים ושקון, נואף וחדון וכו'. אמרו לו, חלילה חלילה, רבינו קדוש וטהור הוא, אשר עני ראתו, ו煦מן וכו'. אמרו לו, חלילה חלילה, רבינו קדוש וטהור הוא, אשר עני ראתו,

שאלה אותן י"א. ומ"כ הרמב"ם בהלכות מדרים פ"ג ה"ט או עבר יה"כ, הינו דמץין שאין אלא מעלה בלבד ולא חיבור מדרנן רק חל הנדר. אבל אם היה חיב מדרנן לא היה חיב לצום לשיטת הרמב"ם רחונקה ופורים חיב לצום, דחכמים עשו חיזוק לדביהם ממש"כ שם בתר הinci (וראית)

עתה שכן כתוב במועדים זומנים ח"א סימן ט"ז ד"ה אמנים וכל': אלא דאכתי קשיא לי מ"כ הרמב"ם שם בהלכות מדרים ח"ל, וכן הנדר ונכו' והרי הוא י"ט או עבר יה"כ הרי זה חיב לצום, ואצל ר' ר' עכ' לאלא דחמור תענית בעזיה"כ מר' ר' ובחינות תענית כתוב הרמב"ם בפ"א ה' ז' דאי גורין תענית בחילה בר' ר' או בחינה ופורים או בחולו של מועד. והוא ממשנה בתענית ט"ז:, ושם הלכה ט' כתוב, לא תענית היחיד בשבותות ולא במועדות ולא בר' ר' ולא בחינה ופורים עכ' אללא דאי להעתנות בר' ר' . ואךlama שכתוב הרוב"ז בפיוושו על הרמב"ם בהלכות מדרים שם, ואצל ר' ר' פירוש שלא מצינו במגילת תענית שאסורה תענית בר' ר' אללא מהנהג בעלמא הו, ואם יבוא לזלול בו לית לנו בה ויקים את גדרו עכ' אל. מ"מ אם עיוה"כ יותר ראיו שלא להעתנות בו מ"ח מודיע לא הזכיר הרמב"ם בהלכות תענית בכל הימים שאין גורין בהם תענית שהיחיד לא יתענה בהם. ומשמע שם לאורה דISTRY להעתנות בו אך לכתהילה. וע"ע מש"כ רבbam"ח בז' בתשובותיו פעו"צ ח"ג סי' ק". סוף דבר לא מיחורא לי דעת רבינו הרמב"ם בעניין זה. וצריך עוד להתייחס בז'ה. ועכ' שמצד דבר ממצות האכילה נהרנו עוד בדברי הרמב"ם בהלכות תשובה פ"ב ה' ז' בטעם שתקנו הילך לאכילה, לפי מה שכתבנו בערב כפור קודם משה סוף האכילה.

היכים להתודות בערב כפור קודם משה סוף האכילה, ועתה ראיות בש"ז פר' יצחק להגר" בלאזור ח' א"ס סימן ח' ד"ה אלא, שהקשה על מה שכתב הלחם משנה דרומב"ס סבירא להא דכל האוכל ושותה בתשיעי וכי ואיתו מ"ש הרמב"ם בהלכות מדרים וכן נ"ל, דהרי הרמב"ם כתוב דצערין להוציא מחול על הקודש מקרא דזועניותם, ובוגרמו מוכח דלאמן דס"ל ذקרה ועניטם הוא לכל האוכל וכו' לא ליפ' מוספט עניין מהאי קרא, והלחם משנה נדחק בז'ה. והוציא עוד להקשות ז'ל, והיורת תימה לי דאי אפשר לומר דס"ל להרמב"ם להלכה לח' דכל האוכל ושותה וכו', והא במקומו בהלכות שביתת עשור לא הזכיר דבר מ"ד בז'ה וזה דמצואה לאכול ולשותות בערב יה"כ, והרמב"ם שכתב בספר כל דיני התורה ולא השmitt אפלו דקדוק אחד מדברי סופרים, וא"כ אין לא הזכיר במקומו דמצואה לאכול וכו' ורק בהלכות שבשותות כתוב אגב גראר הנדר לצום וכו' ופגע בו עבר יה"כ. וכך נראה ברור דבודאי לא ס"ל להרמב"ם כלל הך דכל האוכל וכו' ומשום דקראי דזועניותם הוא לתוספת עניין. ומ"ש הנדר לצום פגע בו עבר יה"כ וכו', לדוגמא בעלמא נקט לפחות לאמן דאמר דמצואה לאכול בערב יה"כ, לדילנא אין נפקא מינה, דכל שכן לפי ההלכה דאי מ"מ בהלכות שביתת עשור. וכ"ה בשאלות שאלתא קס"ז. וע"ש העמק

יש לתמותה על הרמב"ם שהשטייט ולא הזכיר כלום בהלכות שביתת עשור מההלהכה היודעה שנזכרה בכמה מקומות בתלמוד (ברוכות ח: פסחים סח: ר' ה ט. יומא פא:)

שיש מצוא באכלי בערב ים הכהרים, מדיימי חיא בר רב מדפט, ועניטם את נפשותיכם בתשעה לחודש בערב, וכי בתשיעי מיתענין וכו'. ולא נזכרה בדבריו כי אם ברמז ובางב בהלכות נדרים פ"ג ה"ט במה שכותב שם, שהנדירים חלים על דבר מוצה, והנorder לצום يوم זה והרי הוא י"ט או ערבי יומם היפגע בו יומי פגע זה והוא ז' דצערין מזח לאכלי בערב יה"כ. ולדעת הרבד"ז בפיוישו על הרמב"ם שם ובתשובותיו ללשונות הרמב"ם ס"י פ"ח וכי' ג' הוא מצוא דאוריתא. וכן דעת המג"א בס"י תק"ע ס"ק ט. והכסף משנה בהלכות נדרים שם ובב"י ס"י תי"ח צידד שהוא מדרנן וקרו אסמכה באעלמא, אבל בש"ע ס"י תק"ע ס"ג כתוב שנראה שלדעת הרמב"ם הוא דאוריתא. וע"ע מה שצין בזו השדי חמוד מערצת העי"ז כל כ"ג (ולשון המאירי בחיבור התשובה דף ת"ד, סעודה זו מצות חכמים וכו' ע"ש. מוכח דס"ל שהוא דרבנן). ובין להסבירים שהוא דאוריתא בין להסבירים שהוא דרבנן הוא תימה מודן אין העלים העלים הרמב"ם מצוא וז' בהלכות שביתת עשור שם מקום דין זה. ובעורך לנר על ר' דף ט: ד"ה לית ליה, נע בה אбел לא תירק Kosha ז' ע"ש. וע"ע מנחת חינוך מצוא שי"ג שהקשה נן על החינוך ע"ש, ולא ידעתו למה לא הוקשה לו נן על הרמב"ם שעליו יגדל התימה שהוא כובל בספרו כל הדינים וההלכות שנזכרו בתלמוד בין מדאוריתא בין מדרנן בכלל ובפרט בכל עניין וענין:

והיה נעל"ד לומר בדעת הרמב"ם דס"ל דאי חיב ומוצאה כלל מעיקר הדין לאכלי בערב יה"כ אף מדרנן, ואני לא מעלה והנוגה טוביה והסמכו לו זה את הפסיק ועניטם. וכבר נתנו הפסיקים ע"ז כמה טעמים כיעוין בטור וב"ז סימן תר"ד ועוד. ואף שביומא דף פא: אמרין דתנא עצם עצם, האי בתשעה לחודש מביע ליה לכדתני ח'יא בר רב מדפט אללא דהרא דאוריתא, סובר הרמב"ם דהינו דוקא להאי תנא אבל למאי דקימל' דילפין תוספת יה"כ מקרים דזועניותם וכמו שהעללה הרמב"ם בה' שביתת עשור פ"א ה' (ועש"ה ב מגיד משנה ובלחם משנה, ותוספת יה"כ למחרובה"ח בזומא שם, ועוד) א"כ ליכא למילך מיניה לכל האוכל ושותה. גם מה שאמור בר' ה' ט. ורב עקיבא האי ועניטם מביע לכדתני ח'יא. הא קימל' רבבי ישמעאל דפיג' ארבי עקיבא וס"ל דבחיריש ובקצין תשבות אתה לאפוקי קציר העומר שהוא מוצאה, כמו שפסק הרמב"ם בהלכות תמיין ומוטפין פ"ז ה' ז'. ובזה נחה תמיית המג"א בס"י תק"ע סק"ט על הב"י ע"ש. ומכיון שאין זה חיב מעיקר הדין לא העלה הרמב"ם דין זה, וכמו שמצוינו לו כו"ב בעוד מקומות. ועיין בהלכות גדלות שביאת שתי הדרשות שמספיק זה דזועניותם, והעירו על זה בהגהות הרוא"ש טורייב (ושם ג' הניה דעת הרמב"ם בצע"ש שליא היבוא בהלכות יה"כ פ) ובן אריה. וקדם להם המ"מ בהלכות שביתת עשור. וכ"ה בשאלות שאלתא קס"ז. וע"ש העמק

עצות אכילה בערב יה"כ'

אגז' הילאכ"ם

מודעא רבה לאריותא

הננו להודיע לכל המעוניינים כי מתקיים בע"ה בכל יום שלישי בשעות הערב בבניין-ברק שיוציאו מוירוי הלכות, מנהגים, שאלות ותשובות וכו' ר' הרה'ג' משה רצאי שליט'א בנו של מיר' ר' הגאון ר' יצחק רצאב' שליט'א. המשער מתקיים באורה מיזחתת ונעימה. לפוטיס: 057-8158404 בבריכת חצורה

הכתרת חנוך ש"ע המקוצר

הת_hzקות בעמלה של תורה מתוך קושי ויסורים. כמו כן נשא מידברותיו הרה"ג יונה קלזון שליט"א על חשיבות לימוד ההלכה בעומק ויסודות היבאים לידי ביטוי בספרים ש"ע המקוצר, פסקי מהרי"ץ ושוח"ת עלות יצחק. הרה"ג משה רצאבי שליט"א דבר על כך שמתוך העמידה בנסינות ניתן להגיע לדרגות גבוזות.

הערב נחתם עם הכתרות החתנים החשובים, ואלה שמותם: חתן א' (ישיבות גדולות) - הבה"ח אליאב מהצריר הי"ו. חתן ב' (ישיבות גדולות) - הבה"ח אהרן שלמה הי"ו. חתן א' (ישיבות קטנות) - הבה"ח חילא אוריה הי"ו. חתן ב' (ישיבות קטנות) - הבה"ח דוד כהן הי"ו. הבחרים יצאו בסיפוק ובחיזוק רב ממעמד זה והווו למארגנים על היימה והאורגן הנפלא.

בימים חמישי, כ"ב ניסן שהוא יום אסרו חג, במעמד צנוע ורב רושם הוכתרו חתני ש"ע המקוצר, בבית המדרש "פעולות צדיק" ע"ש מהרי"ץ זצוק"ל בבני ברק. בשעות הצהרים המוקדמות נבחנו הבחורים שהעלו לשלב השלישי והאחרון בהלכות שבת, הנושא שנבחן לשלב זה.

לאחר הבדיקה התפללו תפילה מנההomid אח"כ ענה מ"ר שליט"א לשאלות הבחורים בכל חלקי התורה. כמו כן נשא דרשתה בענין מעלה הלימוד בעיוני ובקביאות המשלימים זה את זה. שידה מקורת הושורה ע"י המשורר ר' מאיר חלא הי"ו אשר טrho ובא על מנת לשיר וללמוד את שירות הקודש לבחורי החמד. בסיום תפילת ערבית דבר הרה"ג משה צדוק שליט"א על

המעמד החדש

ו/ה"א 508

כמדי שנה בשונה בחזהו"מ פסח וסוכות, נערכים ע"י "פעולות צדיק" כינוסים תורניים חשובים שטמורות העמקת והחזרת המסורת ההלכתית כדי שיידעו דור אחרון בניים יולדו יקומו ויספרו לבניהם. עד היום כינוסים אלו רובם יכולים התקיימו בניין ברק וכדי להגיע לציבור גדול ורחוב התקבלה החלטה לעורוך את הכנסים הללו ברכבי הארץ, כל פעע במקום אחר על מנת שיתן יהיה לזכות כמה שייתר אנשים במפעול האידיר הזה. הראשונה שבמהות זכתה העיר נהירה, בזכות השתדלותנו ועורתו הרבה והמסורת של ידינו הנכבד ר' זרח'יה הי"ו שהש��יע דמים רבים (תורת משמע) למען הצלחת האירוע, ועל כך יבורך מפי עליון.

לערב חשוב זה הגיעו אנשים רבים חלקים תושבי המקום וחולם משאר הארץ ע"מ. בילויים את הקבלת פni רבו ברגל וכן כדי לשמעו את דבר ה' – זו הלהקה, ויש كانوا שזו הפעם הראשונה שלהםobao לאירוע זה. את המעמד ייכدو בוגוחותם ובדיברותיהם הרובנים הגאנונים הרה"ג משה תנעמי שליט"א, הרה"ג יהונתן אדוואר שליט"א, הרה"ג ישעיהו מיטליס ועוד. הערב נחתם בדרשתו של מ"ר שליט"א שדבר בענין חומרת החמצ בפסח וכן בדברי אגדה מתובללים בטוטו"ד.

ישר כח למשורר שמל"ר המב"ה ימלא כל משאלות לבו לטובה. אכ"י. ר' יוסף סיאני הי"ו, המב"ה ימלא כל משאלות לבו לטובה. אכ"י.

החדשות חשובות

מצאים אנו ערב הכנסת הספרים הבאים: שוח"ת עלות יצחק חלק א' וב' פסקי מהרי"ץ –aben העוזר פסקי מהרי"ץ – חושן משפט המכש הדפוס. המעוניינים להשתחוו בהזאתם לאור או בהנאה יפנו: 070-6780070 או 052-7635645

לאור פניות רבות שאנו מקבלים מישיבות ונולדים המעוניינים בספריו המכון ואין ביכולתם לרכושם. אנו פונים לאלו המעוניינים לתורום ספרים לצורך זיכוי הריבים והפצת התורה, ליצור קשר עם ניר: 052-7635645

יום דהילולה ה-201 זצוק"ל א' ניסן

בכ"ח ניסן, התקיימה הhilola המסורתית של גאון רבני תימן ותפארתם הלא הוא מהרי"ץ זצוק"ל, בעיר גדרה השוכנת בדרום הארץ. הזרות לפעלותו והשמלוות הרבה של ר' עמנואל צברי הי"ו שטרח ואריגן את הערב הקדוש זה ע"מ להגדיל תורה ולהאדירה, וכך לזכות את תושבי המקומות בהנה מדורי תורה מתקומים של חכמי תימן בעבר ובהווה. ועל כך ישר כוחו ויזכה להתגבר בכל מילוי דמיון וכוכות התורה תגן עליו ובעוד ב"ב. ואכן בערב זה הושמעו דברי תורה מפי רבנים שהגיעו למעמד זה ע"מ לעמוד על חשיבות המסורת ההלכתית בתורת חכמי תימן שכבראש תורתו של מהרי"ץ. נשוא מדברותיהם הרה"ג ר' יוחאי עמר שליט"א – רב מושב ינון, הרה"ג אלעזר שרובי שליט"א – רב מושב בני ראם והרה"ג משה רצאבי שליט"א. בחלק ניכר של ערב זה ענה מ"ר שליט"א לשאלות הציבור שלא הסביר את האנוות מתשובותיו המכilmות והמאפאות. הציבור הרוב יצא בהרגשה מרווחת של התעלמות רוחנית וכמאמր רוז"ל "הרוצה להחכים – ידרים".

עצרת התעוררות בהרצליה

בכ"ב חנוך התקיימה עצרת התעוררות ואמרות סליחות ברב עם בבית הכנסת "נחלת צבי" שבהרצליה על רקע המלחמה בגלובן. המעמד נפתח בתפילה מנהה ולאחריו עבר לפניו התייבה הרה"ג יחיאל גראפי שליט"א לומר סליחות ותחנונים. התרגשות עצומה וחזרת קודש הורישה במקום בכל אותן ערב ובפרט עת פתיחת היכל הקודש אמרת "יוישע", כנהוג בקהילותינו בעיתות קשות רחל". כמו כן אסורה תפילת מיוחדת לבעלי ר' שלום שבci המכוונה "הפורת עצה". לאחר מכן נשא מ"ר שליט"א מידברותיו בענייני הזמן, התבוננות והפקת הלקחים מהמצב בו אכן שרים והצורך בהתחזקות בקיים התורה והמצוות. בסיטים הדברים ענה מ"ר שליט"א לשאלות הציבור הר Zweig קודש הורישה במקום בכל בתפילה ערבית, כאשר לאחר מכן הסתופפו רבים מסביב מ"ר שליט"א להתברך, להתייעץ וושאל שאלות נספחות. ישר כח לדידינו הדגול, מרביה חילים לתורה ולתעדודה היא"ה הרוב ליאור טביב הי"ו שזכה את הריכים במעמד חשוב ונכבד כזה. רצון שבזכות זה יזכה להתברך ממקור הברכות, הוא וכל ב"ב. אכ"י.

פעולות צדיק על שם מהרי"ץ זצוק"ל גאון רבני תימן ותפארתם

- בית מדרש וככל אברכים ■ מכון להוצאת ספרים וכתבי ■ שייעורי תורה למברורים, ילידים ונשים ■ נסים ועצות ■ ■ ארגון בני היישוב ■ עلوונים תורניים ■ יומא דהילולה לכ"ח ניסן ■ בית הוראה ■ מפעל הקלטות "ויאמר יצחק" ■

קבלת קהל ע"י הרוב בביתו או שאלה בטל': 03-6741445 אן וرك בשעות 2:30-2:00 בצהרים, 10:00-9:30 בערב-בימי החורף, או בשעות 10:00-10:30 בערב-בימי הקיץ – בל"ג

המספר החדש של ארגון "פעולות צדיק" 1-599-500-404

המשרד הראשי – רח' קושניר 5, בני ברק טל. 03-6780090 פקס. 03-6780070 מ"ט הדפסה 03-5602705